

X

ŽELIMIR PERIŠ

SADRŽAJ

PJESME ZA IZVIKIVANJA	1
dosta smo živjeli	2
da se ne zajebavamo	3
američki su avioni napravljeni u americi	5
sekunda viška	7
zlo zlo zlo	8
tablete protiv mržnje	11
tražimo srbe, oglas	12
vidjevši to, učenici se začude: „kako umah smokva usahnu!“	13
čiji smo?	14
u kurac	16
kaže ti meni mama pa nije ti to poezija	17
širom otvorena crkvena vrata	18
promišljanje o x i prilog promišljanju o x	19
od jabuka napravljeni	21
regruterska (malala yousafzai blues za srednjoškolce)	23
ima ih koji su računali (ljudi svašta računaju)	25
periš	26

zadarska	28
PJESME ZA ŠAPUTANJA	33
posvetit ću ti jednu masturbaciju	34
jedna od manje erotičnih radnji	36
moj svemir njena vagina	37
deset je godina čistila tuđe stanove	38
a zašto svi zajedno ne bismo pošli u krevet	39
pradjedov recept za slatki život	40
imam ja frenda koji ima ženu	41
imamo mrave	43
onaj konobar koji nas je pitao o prirodi našeg odnosa	44
vapaj	46
ljubavi	48
vibrator moje prijateljice skuplja prašinu	50
hrče li vaš novi muž	51
bilo što	52
muževi koji nisu napustili svoje obitelji za prve sredovječne krize	53
PJESME ZA MRMLJANJA	54
uz velebit	55

guli mi se gospa	57
pošto sam	58
tko će nas spasiti	59
čitav život čovjek pravi puške	60
što će mi život bez slatkog	61
svega će biti	63
devedeset i treća	64
pričaju mi kad je majka bila mlada dovoljno je bilo naći novčić u džepu	65
čovjek koji je pokopao moju kćer	66
o ženi koja je legla u kadu punu stakla	68
nedjelja	69
život ali	70
O autoru	72
Impresum	73

PJESME ZA IZVIKIVANJA

DOSTA SMO ŽIVJELI

dosta smo živjeli miran i civilni,
građanski život
odlazili na posao, slali djecu na fakultete
plaćali stanarinu, šetali pse i brali šparoge
lagali na porodima, bili iskreni na sprovodima
sve smo prošli u tih deset, dvadeset, pedeset godina
kažem
dosta smo živjeli miran i civilni,
građanski život
vrijeme je da počnemo ubijati

DA SE NE ZAJEBAVAMO

da se ne zajebavamo:

slova nisu nastala zbog poezije
smislili su ih neki feničani za trgovinu
ili hamurabi za pravne potrebe
ili vojne potrebe
većinu stvari izmisle zbog ratova
evolucija je uvjetovana opstankom
da čovjek ne mora ubiti čovjeka još bismo bili majmuni
a ne poezija

nasilje nas gura naprijed

a ne rime

kad pjesnik s bajunetom trči u juriš metafore metamorfoziraju u rorschachove mrlje od krvi,
ucviljene udovice, djecu roditelja s ptsp-om, aleju žrtava neokapitalizma
svaki uspjeh ugrožava postojeći establišment
blamaža posredničke demokracije
licemjerje religija
utopijski računi za struju
odvjetničke tarife
egzistencija 7/24
a ne poezija

da se ne zajebavamo:

slova nisu nastala za pisanje poezije
ako smo izopačili sve druge forme istinske čovječke prirode
nemojmo i slova
dvije stvari:
1) količina energije je stalna
2) glupost ekspandira
kao kokice
kako god pisao nikad ne možeš dovoljno biti antifašist
put do sreće uvijek vodi preko stepenica napravljenih od tuđih kralježaka
ili možemo zatvoriti oči i praviti se da smo sami na svijetu

da smo najvažniji
a to znači da se zajebavamo

na rivi se ubio čovjek
jer mu je sentiment dosegao dvostruku razinu predratne likvidnosti
svećenik nije htio održati sprovod
jer je samoubojica
a ne poezija

ja sam svom sinu dužan boriti se
a ne poezija

AMERIČKI SU AVIONI NAPRAVLJENI U AMERICI

američki su avioni napravljeni u americi
kod nas je sve kinesko.
made in japan je amerikancima bila oznaka za
jeftinu robu
danas svugdje piše made in china.
u kineskim dućanima
sve po dvanaest kuna
sve po devet kuna
dođe kriza
pa je opet sve po dvanaest kuna.
ekološki uzgojeno povrće je duplo skuplje
od običnog.
u trgovinama nema domaćeg češnjaka
nema ga ni na štandovima
svaki češnjak dolazi iz kine.
vidio sam pakiranja češnjaka
koja se zovu italian garlic
a s druge strane sitnim slovima piše
made in china.
svaki češnjak dolazi iz kine.
tamo sigurno nema vampira.
htio bih da me nije briga za to
što manje stvari u životu kupim
bit ću sretniji
al jebe me što moja draga želi domaći češnjak
jer kineski ima neke kemikalije
i nije zdrav.
lijepo je jesti zdravo
ali ustvari nemoguće.
jedemo ono što možemo.
ne želim saditi stabla i okopavati vrt na svom balkonu
teglica bosiljka neće puno promijeniti.

ipak se za mir u kući žrtvujem
kidam ambalažu i prljam češnjak zemljom.
ne znam ni kako domaći češnjak izgleda
ali mogao bi biti prljav od zemlje
pa se valjam u blatu s njim.
kao političar na televiziji
kad se valja u blatu
i zemljom prlja avione
da se ne vidi gdje ih je kupio.
američki su avioni napravljeni u americi
a sav češnjak je iz kine
a mi se možemo valjati u blatu
da bar izgledamo domaće.

SEKUNDA VIŠKA

manje je poznato da minuta traje tek nešto više od pedeset i devet sekundi u svrhu da se olakša računanje, a i ne bi li se ljudima umanjio životni stres, broj je dogovorno zaokružen na šezdeset

tako ljudi imaju sekundu više da se posvete sebi, u beskonačnom slijedu minutnih obveza imaju sekundu bonusa da zastanu i odahnu

budući da ta sekunda nije prirodna nego je posljedica konvencije u toj sekundi se neće dogoditi ništa značajno. nijedan sastanak neće biti zakazan, nijedna sudska odluka neće početi djelovati, nijedan lijek se neće morati popiti baš u toj sekundi

sekunda viška je sekunda za dodane vrijednosti. sekunda za zalijevanje limuna, za neobavezan telefonski poziv, kašljanje na balkonu, za odglumljenu partiju šaha s djetetom to je produženi trenutak nužan za savršeno skuhan obrok, za pljuvanje s katedrale, za podsmijeh gluposti

također produžuje vrijeme do saznavanja dijagnoze. posljedično: sekunda više i do smrti evo još nekoliko radnji koje nam je omogućila sekunda viška:

- zamišljanje da živimo u gradskom parku
- proučavanje vjerojatnosti dobitka na lutriji
- prisjećanje posebno nadahnutih erotskih poza s bivšim ljubavima
- promatranje odraza u lokvi na pločniku
- guranje prstiju u mokru zemlju
- mirisanje usana opečenih na svijeći

i već spomenuto:

- pljuvanje s katedrale

pljuvanje je posebno važno

pri padu se pljuvačka formira u najrazličitije oblike

iz nje se može iščitati sudbina

usmjerimo li je ispravno može nam spasiti život

tu sekundu možemo iskoristiti za promišljanje o metama koje su zaslužile naše pljuvanje

zbog tog, a i zbog ranije navedenih benefita, svatko mora identificirati tu sekundu viška.

zagrepsti u minutu i iskopati je. ne pronađe li je

valja mu je izmisliti

ZLO ZLO ZLO

uzdizanje partikularnosti na nivo općenitosti je zlo
žandar s tankom sabljom koji je zaklao anku je isto zlo
moja kolegica, kad kaže da nema mlijeka za kavu, a ima, i to je zlo
zlo dolazi u malim i velikim mjerama
zlo je raznorodno i ima ga svugdje
zlo je kad velika ptica malo iz usta otme zalogaj
zlo je kad velika riba pojede malu, ili to nije zlo, to je priroda
razlika između prirode i zla je isto zlo
zlo je i gore i dolje, i iznad i ispod
zlo je tlo
tlo je ravno, zlo je isto ravno
na tlu nekad ima kamena, zlo je cijelo od kamena
i od željeza
zlo je od materijala od kojih su satkani snovi
crno bijeli filmovi su isto zlo
žuta štampa međunarodna je zlo
pendrek po glavama je zlo
zlo su generali koji nemaju djecu
zlo su crni vragovi, i ne samo crni nego i zeleni i žuti
puno je zla, ima li smisla upuštati se u nabranje
nabranja su isto zlo, jer je red zlo, jer čim jedan mora biti iza drugoga, sve je to zlo
zlo zlo zlo
koliko zla, o, zvjezdano nebo nadamnom, koliko zla
coca-cola je zlo, k+ riža je zlo
većina onoga što pijemo, jedemo, oblačimo i obuvamo je zlo
zlo je kad ti mama kaže ne možeš u takvim cipelama na posao
nove cipele su isto zlo, to za obuću je već rečeno a i ponavljanje je zlo
rijeka kad se izlije izvan korita i mlada djevojka kad zavapi: ja to ne mogu više izdržati
tuga, jad i očaj, sve to
zlo je kad se kaže: kao budali šamar
svako je nasilje zlo, i neopravdano i opravdano, zapravo, posebno opravdano
zlo je kad star čovjek zapne na pola misli pa ponavlja: štosamonohtioreći, štosamonohtioreći

zlo je kad se stvari ne izreknu
zlo su i djela i riječi
muškarci koji mrze žene i žene koje mrze žene i ljudi koji mrze jedni druge
sva mržnja
čak i cvijeće
ruže prskane pesticidima klase četiri u kenjskim staklenicama su zlo
farme kakaovaca i trgovina dijamantima - zlo
valentinovo i ostali praznici koji traže poklone, obljetnice, komemoracije isto
svako falsificiranje povijesti je zlo
svako kategoriziranje, imenovanje, svrstavanje u ladice
zlo je kad se kukavica naziva pizdom, a junak mudonjom
heteronormativnost je zlo
zlo je doć, pop't, poist, bacit kamen
ne vratiti se kući je zlo
zlo je trak sunca na tvojim zaspalim vjeđama u rano jutro danom u kojem te ništa ne čeka
sunce je kao dobro zlo
da istaknemo zlo treba uz njega prisloniti neko dobro
kad se dobro i zlo pomiješaju ne neutraliziraju se
kao šećer i sol
kao ustaše i četnici
žlica jednih i žlica drugih i mir nebeski
vrata nebeska su isto zlo
konačni sud je zlo čak i po današnjim pravnim normama
zlo zlo zlo
sve je to zlo, majko moja, oče moj, više je zla nego ljudi
sto stihova ove pjesme su zlo
deset minuta vašeg života, cijela ova večer, cijeli vaš dan, cijeli život
životopisi mnogih ljudi su zlo
plijesan po spomenicima i plijesan po zidovima
vlaga naših malih stanova
tuđa imena na njihovim računima
zlo je mnogo toga
zlo su ljudi koji liječe pogledom ili preko telefonske linije za 4,78 kn/min
zlo su i tablete koje uistinu liječe
zlo je američka pjevačica sa slike pod jedan okomito

spektakli su zlo, iako im svi plješću i svi se vesele

zlo zlo zlo

zlo je kad zlim nazivamo dobro, a ima i toga

zlo je ono što se nije smjelo dogoditi

zlo je ne činiti ništa

relativiziranje i banaliziranje zla je veliko zlo

zlo zlo zlo

problem sa zlom jest nemogućnost postavljanja apsolutnih moralnih vrijednosti, što je jednom društvu zlo, drugom je herojstvo, iz tog razloga gotovo je nemoguće prepoznati ga u sebi. zlo su svi oni – ona golema većina tromih i pasivnih – koji se ne preispituju, koji ne razumiju da njihovi stavovi, postupci i ideje ili nedostaci stavova, postupaka i ideja – škode drugima, ili još gore, razumiju ali ne mare, smatraju to prirodnim poretom stvari, a je li priroda zla? pitat će se oni, kako priroda može biti zla? velika riba jede malu, sjetit ćete se, to je priroda, ali!

razlika između prirode i zla

je zlo

TABLETE PROTIV MRŽNJE

samo to, bože, samo to
tablete protiv mržnje, dva puta po jedna, poslije jela
sirup protiv oholosti
mast protiv zavisti, utrljati duboko, duboko
cjepivo protiv zla, u obje ruke, dok su što manji
samo to, bože
moguće je
emocije su samo kemijski procesi, nisu li
kemiju kontroliramo, zar ne
sve nadgledamo
začeće, smrt, pošasti, sve smo osvojili
epidemije obuzdavamo, viruse suzbijamo, bakterije gnječimo
hormone usmjeravamo, emocijama upravljamo
medicina je otišla daleko, zbilja daleko
blizu smo kraja
još samo malo, još samo par koraka i bit će nam divno
divno, bože, divno
zamisli – tablete protiv mržnje
flasteri protiv pakosti
zamisli – čepići protiv boga
raj!

TRAŽIMO SRBE, OGLAS

za idealnu sliku raznolikosti i ravnopravnosti nasušno nam nedostaje koji srbin
hrvata imamo, dovoljno ih imamo
imamo i stranaca i dotepenaca i gastarbajtera
stare i mlade, nezaposlene i prezaposlene, zadužene i razdužene, popisane i otpisane
imamo dobar omjer žena, muškaraca i transrodnih osoba
homoseksualce isto imamo, pokrili smo i ljubavni spektar
dobro pokrivamo i religije: imamo kršćane, imamo ateiste, vjerojatno i kojeg agnostika,
jedan egzotični cvijet religije s ruba svijeta, čak i židova u tragovima, svi u blaženom
suživotu
imamo i plemiće i pučane, plavu krv i crvenu krv
imamo i blijedu krv, posve prozirnu, anemičnu
među nama su također i pretilost, anksioznost, hemoroidi, sigurno i koji rak
po građanskoj se dužnosti dijelimo na one koji glasaju, one koji ne glasaju, čak i one za koje
se glasa
tako među sobom brojimo desničare i ljevičare, kapitaliste i socijaliste, sigurno i anarhiste
ali srbe
srbe nemamo.

dakle, jedan srbin ili srpkinja
makar iz miješanog braka
makar ne znadu ekavicu, a ćirilicu jedva sriču
samo nek im srpsko gvožđe hemoglobin nosi

traži se

nazvati poslije podne

VIDJEVŠI TO, UČENICI SE ZAČUDE: „KAKO UMAH SMOKVA USAHNU!“

naš čovjek zna da se najslade smokve
beru s grana koje su provirile iz kuhinjskih prozora
debla koje se probijaju kroz napukline nosivih zidova
korijenja utkanih duboko u podove dječjih soba

pjesnici bi rekli – to dječji snovi daju slad smokvama

naš čovjek manje misli o pjesmama
ali se neće libiti plinskom bocom
zatrti tuđe temelje
za malo čistog
smokvoljublja

ČIJI SMO?

u lice pogledajte hrvatskog heroja
dame i gospodo
građanke i građani, a također i seljanke i seljani
radnici, posebno radnici
i ratnici
i svi ostali patnici
koje život ne ljubi, ili vas hrvatska ne ljubi
ili ljudi na ulici vas ne ljube, vaše žene ili djeca
ili
rezultati hokejaških utakmica
kriketa
konjskih utrka
ili utrka pasa
onih visokih mršavih pasa, kao što ste i sami
elegantni, a neuhranjeni
pretili, a gladni
zdravi, a jadni
bijedni
bilo kakvi, bilo kakvi
svakakvi, nikakvi
koji ste pljeskali
koji ste klicali
koji ste im kule gradili
i oni što ste pljuvali
protuhrvatski elementi i tako dalje
svi, svi
pogledajte
pogledajte molim vas
dame i gospodo
građanke i građani
i ostali nabrojani
i nenabrojani

izbrisani
prebrojani
preskočeni, vi uvijek preskočeni
vi što čekate
stalno u redu
vječno seljeni sa šaltera na šalter
svi, svi
pogledajte u lice hrvatskog heroja
u lice ga pogledajte, pravo u oči
zavirite mu u dušu, dame i gospodo
građanke i građani i tako dalje
dobro ga pogledajte pa pitajte:
čiji li smo?

U KURAC

sjela je pokraj mene
i u polemici koja je uslijedila
ja sam je poslao u kurac
nakon čega se ona uvrijedila
rekli su: pa naravno, što si očekivao?
moje je pitanje drukčije
mene zanima: koje je evolucijsko opravdanje vrijeđanja?
zašto se ljudi uvrijede i kakva im korist od toga?

nezgoda me jednom navela pred suca
vagao je moje norme i moralna načela
i ja sam ga, naravno, poslao u kurac
nakon čega je on, čak i za mjerilo suda, burno reagirao

taj blazirani, prepotentni cinizam je moja društvena obveza
ja preuzimam svoju odgovornost
a ti idi u kurac
rezignirana budalo
što si ti napravio?

KAŽE TI MENI MAMA PA NIJE TI TO POEZIJA

kaže ti meni mama pa nije ti to poezija
što ti višeš na njih
što se ti tamo dereš
na jadne ljude, oni došli slušati pjesme
njih sedam, jedva ste ih nagovorili da navrate, obećali im piće i sendviče
ja sam sve s posla molila da dođu
a ti urličeš.
idi doma pa viči na ženu i djecu
k'o što ti je otac uvijek vikao
ostavi jadne ljude na miru
nije ti to poezija
vrištat' parole k'o što ti ih je djed vrištao
dok mu nisu došle glave.
pitaj baku kako joj je bilo
druga su vremena
koga ti je za to briga.
nemoj me krivo razumjeti
volim ja kako ti pišeš
ja te uvijek iz novina izrežem
i zalijepim na zid u uredu.
al nije ti to poezija

ŠIROM OTVORENA CRKVENA VRATA

mili bože, pokvaren li je svijet
svatko samo svoju guzicu pazi
sve je puno prozirnih prevaranata
od crvenih mrava do plavih kitova
svatko gleda kako će te zajebat

čim te jedan zavoli dvoje te zamrzi
svakog vrijeđa tuđi uspjeh
nogu će ti podmetnuti niz stepenice
bezobrazni, mali duhovi

na svakom koraku sitna slova
ugovori koji se sami produžuju
s penalima za raskidanje
s naknadama na kamate i kamatama na naknade
s: uvidom u naše poslovne knjige...

iz svakog kuta crni vrag viri
cijela zgrada ostala bez grijanja jer – hej! – preko ljeta nam nestala kotlovnica
umjesto nje osvanula kladionica
da mi ukradu veš što se suši s balkona, hajde
al kako se krade ulica, kako se krade grad?
kako se, jebemu, krade moja prošlost?
gdje sam bio i što sam volio to se ništa više ne smije
polusvijet samo gleda kako da ti zagorča
i nitko da se osvrne kad padneš na ulici
i nitko da se pridruži kad vikneš: dosta!

dosta, jebemu, sva sam koljena nažuljao

PROMIŠLJANJE O X I PRILOG PROMIŠLJANJU O X

promišljanje o x

x je slovo

x je nepoznanica, makar je u matematici sve jasno i nema preciznije definirane stvari nego je to x

x je križ, posebno andrijin

x je krist

x je deset

x je h, također i z, ks, gz ili dz, zavisi gdje smo i kakvim se čujemo

x je potpis

x je dva prekrižena predmeta, na primjer dvije olovke, za koje je važnije da su oštre nego da pišu

x je ne, neću, ne mogu, ne želim

x je suprotno od kvačice

x je isto što i kvačica, birokratima svejedno

x je suigrač od o

x zatvara prozor

x je x je x

x je nakošeni plus, a rotira li se dovoljno brzo x je krug

x je pet šestina oplošja kocke

x je horizontalna os

x je neriješeno

x je trećina amsterdama

x je trećina pornografije

x je oznaka mjesta na kojem je zakopano blago

x je oznaka opasnosti za štetne i nadražujuće kemikalije

x je kromosom

x je poljubac

u prilog promišljanju o x

leksikonu značenja latiničnog slova x prijavljujem i slijedeća:

x kao prekrižena nepravda

x kao apage satanas, ptuj, ptuj, miči vruga s moga praga

x kao borba protiv iskorištavanja ekonomski neprivilegiranih
x kao čisti otpor

glasovnom rasponu fonema x predlažem slijedeća:

iks pa eks

iks na eks

iks do eks

iks je eks

među vizualnim modeliranjima grafema x ističem slijedeća:

x kao dva prekrižena kažiprsta podignuta visoko u zrak

x kao crni flasteri na grudima poniženih

x kao crni flasteri na ustima nepoćudnih

x kao dosta!

OD JABUKA NAPRAVLJENI

zašto jabuka posmeđi kad se udari?
razumijem da će brzo oksidirati razreže li se
kisik nas sve postara, tu nema spasa
ali kad ta voćka padne na tlo, kad je se nježno udari, ne pukne joj kora, ona posmeđi
baš kao modrica, tamni podljev žive krvi
ali mi nismo od jabuka napravljeni

lekcija male životne filozofije bi bila: biti mrkva
čvrsta, postojana
ne gubi boju udarcima
raste pod zemljom
zdrava
ali nacionalistički nesretno podložna selektivnom uzgoju
ljubičaste mrkve danas je nemoguće naći
za sve su krivi nizozemci

proširimo lepezu simbola
nabrojat ću povrće na koje bi se ljudi mogli ugledati:

- brokula
- bundeva
- zelena salata
- peršin
- kelj pupčar

a stvari na koje u toj simbolici treba paziti su:

- nametnici, ali i
- socijalna prava finansijski nelikvidnih
- pozitivna diskriminacija, zapravo bilo koja diskriminacija
- pesticidi
- mržnja pod krinkom patriotizma, to jest bilo koji oblik ljubavi prema domovini a ne povrću

još mi pada na pamet kukuruz
živa žrtva ekspanzionizma
gdje su nam danas crveni, crni, zeleni kukuruzi?

zašto bi grah u konzervama smio biti klasificiran bojama, a kukuruz ne?
povrće pati od istih problema kao i društvo
vidite samo pasternjak
gdje da čovjek danas nađe pasternjak?

iznosim probleme povrća koji su i problemi društva:

- staklenici
- kontrolirani uzgoj
- genetski modificirana hrana
- pogrešna politika poticaja
- autoritativni nacionalizam

autoritet bilo koje vrste treba preispitivati
špinat nije bog
nitrati do večere postaju kancerogeni
pitajte popaja za dopunsko zdravstveno

jabuke jesu dobre
ali su kao i ljudi osjetljive
kvarljive
ne izoliramo li na vrijeme trule iskvarit će i nas

bundeve vrijede više od toga da glume strašila
strašila bi se mogla više ugledati na ljude
držati šnite krastavaca na očima
za jasniji pogled u budućnost

slijepi smo za sve oko nas
slama nam u glavi
služimo samo da tjeramo vrapce
a divlje nam svinje vrt raskopavaju

i zašto onda jabuka posmeđi kad se udari?
i zašto tako brzo istruli kad nije od ljudi napravljena?

REGRUTERSKA (MALALA YOUSAFZAI BLUES ZA SREDNJOŠKOLCE)

prestanite ići u škole
knjige su preteške
pa leđa bole
zato prestanite ići u škole

prestanite ići u škole
jer sinusa i kosinusa nema na ulici
irealni brojevi ne postoje
kvadratna jednačina ne rješava nijedan životni problem
jedini broj s kojim valja znati računati je oib
a ista je i gramatika
pluskvamperfekt je pretprošlo vrijeme
prošlo prošlo vrijeme
a vi biste trebali biti okrenuti budućnosti
što biste se pravili pametnjakovići
bolje prestanite u škole ići

prestanite ići u škole
učiti o napoleonu
danas je toliko napoleona
jer nitko nikad i ništa nije naučio iz povijesti
jer sve što se događa već se dogodilo
i nije da je itko izbjegao iste zamke
ne upadajte u iste rupe
ne kunit se u knjige
ne glorificirajte idole
samo prestanite ići u škole

prestanite!
engleski se bolje uči iz filmova i serija
glavni grad mongolije ćete naučiti kad i sami u njega odete
izvoz poljoprivrednih proizvoda brazila, ma dajte!

za politiku i gospodarstvo je dovoljno otvoriti novine
ne čitati! otvoriti – zatvoriti – baciti
zdravstveni odgoj – božemesačuvaj
kemija, fizika, biologija, vjeronauk, etika
ja ću nabrajati, vi kimajte
ili, dok još vremena ima
bježite u oblaku dima

prestanite ići u škole
mučiti profesore
i njima je dosta ponavljanja jednog-te-istog
te-jednog-te-istog
te-jednim-te-istim nezahvalnicima koji samo čekaju zvono
a u koreji učitelji idu u penziju nakon dvadeset godina rada
plaće su im veće od liječničkih
kod nas, plaća nema ni za prosinac
ha! – nema
zato, da ih ne mučite
na vrijeme odustanite
u škole ići prestanite

učite od onih koji su ih završili
ivan, završeni tokar, danas je prodavač u konzumu
marija, maturantica gimnazije, prodavačica u konzumu
marko, petar, ivana, sara, luka, marijana, emilio, lana, jasna, roko, marta, mia, karla, filip,
toni, niko i frane – prodavači u konzumu
a marijan, zrakoplovni tehničar – konobar
ostalih 33556 maturanata iz generacije 2013/2014 – važeću osobnu iskaznicu, svjedodžbu o
završenoj školi i ranije spominjani oib – pa na burzu
da prekinemo muku
da ne ide još niže dole
prestanite ići u škole

idite u ratove

IMA IH KOJI SU RAČUNALI (LJUDI SVAŠTA RAČUNAJU)

ima ih koji su računali (ljudi svašta računaju)
koliko bi se zemlja zatresla kad bi svi ljudi istovremeno skočili
sedam milijardi i tristo milijuna (i raste)
i svi zajedno skoče
bi li je pomakli?
a mene zanima da li bi se išta dogodilo
kad bismo svi zajedno trepnuli
ne mora svih sedam milijardi i tristo milijuna
dovoljno je devedeset i devet posto
kad bismo zajedno podigli ruke
bi li pokrenuli vjetar?

PERIŠ

periš, kažu mi na ulici
periš, periš, to ime nam je poznato
je li vam otac bio direktor?
vi ste se zabunili, kažem im
moj je otac pošten čovjek
trideset je godina tapecirao fotelje
ali nikad ni u jednu nije sjeo

periš, periš, ime vam odnekud znamo
ali ne možemo povezati s licem
to je zbilja čudno, kažem im
moje lice poznatije je od mog imena
kao dijete glumio sam u reklamama za satove
mora da ste ih vidjeli
tvrtka je propala devedesetih
bila je iz pančeva pa su joj polupali izloge i sve pokrali
pola grada nosilo je te satove
znate li da smo i mi imali kristalnu noć?

periš, periš, vi niste odavde?
tko jest, kažem im
pa znate kako je ovaj grad raseljavan i naseljavan
četiri puta u sto godina
pet puta u dvjesto
dva u dvadeset ako brojimo trideset posto stanovništva gore ili dole
vidite kako su brojevi važni
znate li onu igru kad zamislite broj
pa vas zamolim da s par jednostavnih operacija
dobijete broj koji sam zamislio?
ne možete vjerovati brojevima

periš, periš, naša nećakinja udala se za jednog peroša
da vam nije on možda rod?

oh, pa mi smo praktički obitelj, kažem
kakva je to samo slučajnost
kako vrijeme odmiče sve je teže locirati pretke
tog mitskog perinog sina koji se prvi morao upisati u knjige zamišljam priprostim
napola hrvat, napola zbunjen
ni ja se ne bih snašao
ali, da ne dosađujem
to je sve bilo prije mene
ja sam se rodio ovaj tren kad smo se sreli
na ulici

ZADARSKA

i

tokario sam u bagatu
trideset sam godina tokario u bagatu
glodač brusač tokar alatničar
znate li koliko je trideset godina za jednim strojem?
mi - četiritisuće, četiriipoltisuće
s kičmama na pokretnim trakama, s glavama u perforiranim papirima
s prstima pod šivaćima mašinama, s budućnošću među
slavicama, višnjama, danicama, ružama i onda naglo i iz ničega - kraj
nakon trideset godina, za svih četiritisuće, pa triipoltisuće, pa nula
znate li koliko je nula?
jeste li ikad imali nula?
tokario sam u bagatu - nula
klesao u prigorci - nula
šivao u kidriču
mi - dvijeipoltisuće, tritisuće
končaonica, konfekcija, predionica, tkaonica, dorada
u svakoj trideset godina
za jedno dijete, za dvoje djece, za dvoje i pol djece
njihove sam škole sašio
njihove udžbenike prevezio u cisternama mlijeka s velebitskih pašnjaka
obilazili nas školski izleti, počesljani školarci znatiželjnih očiju a mi ih učili od čaše jogurta
napraviti cvijet
mi - dvjestočetrdeset
trideset godina vozio sam u mljekari
znate li koliko godina ima život?
jeste li vidjeli dvjestočetrdeset ljudi kako plaču?
jeste li vidjeli svoje majke na koljenima?
prodavao sam u zadranci, prodavao u plodinama
mi - dvijeipoltisuće među policama s konzervama sardina, tritisuće, u sezoni četiritisuće
bio sam voditelj smjene u kemoplastu, nadglednik skladišta u sasu, viši ekonom u polikemu,

noćni stražar u adriji
druga smjena, treća smjena, dežurstva
vario sam u lamjani, vagao tjesteninu u jadranci
mi - tisućutristo iz vinilplastike, mi - stotinudevedeset iz tvornice duhana, mi -
dvjestočetdeset iz kožare
pleo sam užad u otočanki, mi - tisućuosamsto
znate li kako izgleda ručak tisućuosamsto obitelji?
to je šuma žlica i noževa, grad nebodera od šnita crnog kruha
mi - dvijetisuće iz poljoprivrednog kombinata
jeste li vidjeli kolonu od dvijetisuće ljudi?
jeste li čuli glas iz dvijetisuće grla?
kad podignu ruke to je četiritisuće ruku
podizao sam ruke, brao voće
tovario boksit
rezaio sam u mesoprometu
mi - stošezdeset iz elektronike
mi - sedamsto iz jugoplastike
gdje sam sijao svoju budućnost danas rastu tuđi stanovi; nema tvornica, nema pogona, samo
stanovi
nitko ne radi, samo živi

ii

kako se broji do dvadesettisuća?
krene se od nule i onda se pribraja:
sve one koji skrivaju zgužvanu smeđu deku u praznim izlozima nekad punih robnih kuća
sve one koji na sredini mosta mole za kartu za trajekt ili za autobus do sela i nedostaje im
baš vaša kuna
sve one koji u kontejnerima traže plastične boce u kojima se ostaci svježeg mlijeka i q-pack
piva još nisu stigli ni usmrđjeti
sve one koji i dalje navijaju budilicu, drže se svojih rituala, uz kavu prvo pregledaju male
oglase pa tiho opsuju, pa rezigniraju
sve one koji na rubu grada sade kupus
sve one koji s ruba grada krađu taj kupus

sve kvalificirane kemijske, biotehnološke, metalurške i strojarske inženjere s trideset godina specifičnog iskustva koji sad metu ulice, portiri su katastarskim uredima ili raznose pizze sve nekvalificirane igrače sa sjajnim osjećajem za hendikep, arbitražnu i betfair strategiju sve one koji se muče ukrotiti miša da im kopira formule u cijeli stupac tablice na žmirkavom monitoru na tečaju gradske knjižnice
sve one koji na aplikacijama stavljaju drhtavu kvačicu u rubriku rad s microsoft officeom
sve one koji nemaju za cigarete a ipak puše, jer s dimom ispuhnu i sve fraze utjehe kojima ih dnevno šopaju
sve one koji plastičnih pogleda ispucanih žilica na nabubrjelim nosovima iza autobusnog kolodvora gase opuške o svoja zapešća
sve one koji ne razumiju otkud njihovoj djeci novac da svako jutro vise u varoši a kući se ujutro vraćaju pijani
sve one koji krvavih nogu kucaju na vrata prenoćišta sv. vinka paulskog, iako je svih dvanaest kreveta već popunjeno
sve one kojima je krevet i kuću odnijela poplava iako ni rijeke ni vode nisu vidjeli
sve one kojima su lagali da nije sve u novcu, da život počiva na drugim vrijednostima
sve one koji više nemaju o čemu raspravljati, nemaju se čega sjećati i nemaju što zaboraviti
sve one koji su se predali
sve one koji se još nisu predali, pod kapom solidarnosti pišu ministru i dižu ruku u zrak
sve one koji, da bi se razumjeli, stvari ne nazivaju pravim imenima
sve one koji nikad nisu koristili svoje diskreciono pravo, koji djecu odgajaju da budu moralni pobjednici i životni luzeri
sve one koji su zauvijek ostali bez odlučnosti, koji nikad ne spominju lojalnost, dostojanstvo ni tradiciju
sve one koji su izgubili puno krvi a tek je dvije tisuće šesnaesta
sve one slijepe, gluhe i krezube, nakon amputacije, nakon operacije, poodmaklih neizlječivih bolesti
sve one koji pognuti nose nepodnošljivi teret što su još uvijek, unatoč svemu, živi
sve one koji su, usprkos svemu, živi

iii

s druge strane rastu piramide koje poslušno gradi umjereno zadovoljna potplaćena radna snaga gonjena pucanjem biča u danonoćni ritam kotrljanja kamenih blokova preko palmi

posjećenih s branimirove obale dok im nad glavama bruji motor sa zvona svetog šime, a nitko se ne usudi pogledati prema nebu da visoko među oblacima ne bi presreo poglede faraona!

vlasnika hramova na obroncima grada, osobnih svetišta od šesto kvadrata, tri etaže s osam kupaonica, bazenom, fitness centrom i četiri garaže u kojima nema zastave stodvadesetosam, njihovog jedinog vlasništva s proljeća devedesete, umjesto koje su sad oko njih vinski podrumi, uredno podšišane masline, kokošinjac klesan od benkovačkog kamena i zalasci sunca u kojima uživaju s prostranih balkona!

s pogledom na jug, s pogledom na more, s leđima okrenutim porozno sivim stambenim blokovima po čijim rubovima se hvata plijesan, gdje žive bolesni ljudi, bolesni jer ih narančasta iskaznica dopunskog zdravstvenog vrijeda nakon svih novaca koje su trideset godina uplaćivali da bi se od njih danas financirao kerozin njihovih aviona!

privatnih letjelica za skok na kupanje, za hop u šoping, za nadletanje modrog akvatorija, četiri nacionalna i tri parka prirode, svi uokvireni najbistrijim morem dvadesetpet godina neprljanog industrijom od koje nije ostalo ništa osim zidina njihovih bastiona!

mastodontskih utvrda političke i upravne moći u kojima sjede gospodarstvenici bez škole ali od zanata, članovi nadzornih odbora, vijećnici, zastupnici, pročelnici i predsjednici, zaslužno podijeljenih uloga, vječno bogobojažni i blagoslovljeni svetom velebitskom vodicom makar su u isti u bibliji prikazani slikama demona!

koji gaze djecu po pješačkim prijelazima za dvije godine uvjetno jer istražni sudac čini proceduralne pogreške uznemiren noćnim polucijama faraona!

čija djeca bacaju bombe po zagrebačkim trgovima, čiji nećaci siluju srednjoškolke na gradskim plažama, a javno odmahuju rukom, no comment, pitajte mog odvjetnika ili sve su to nestašluci uzrokovani mladalačkim divljanjem hormona!

proteina i steroida genske slike preslikane iz pročišćene krvi dvjesto i dvadeset obitelji, nasljednika cvjećara, mljekara i šoferi koji se danas smiješe sa stranica forbes magazina punih izrezanih kupona!

đavolje izmišljotine fonda za privatizaciju, spiritus movensa kleptokratske elite koja je u

nekoliko godina rasprodala ribarske flote, rasprodala vozne parkove, strojeve i poslove, zgrade i terene, i likvidirala desetljeća naše prošlosti koju su kupili za jednu kunu iz džepova šampiona!

pobjednika namještenih igara punih neosnovano umanjenih temeljnih kapitala tvrtki i napuhanih balona!

manipuliranog deviznog tečaja kako bi se priskrbila nepripadajuća korist isposlovana vojskom đavoljih odvjjetnika i eskadrona!

stečajne smrti koji su izvršili uvid u poslovanje i utvrdili kriminalne radnje, podnesene su krivične prijave i poslani zahtjevi za revizije koje su utvrdile da proces kuponske privatizacije nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama, ali suđenja nikako da počnu, više nema zastare, ali nikako da se dođe na red, pravosudni su obrazi tvrđi od betona!

od kojeg se zidaju neboderi, palače, luksuz za dvijeipoltisuće eura po kvadratu na kojem želimo naseliti elitu koja profinjenim očima zna uživati u našim bedemima dok mi živimo u sobama od

kartona!

gdje sa zemljanih podova skupljamo mrvice koje ispadaju iz njihovih džepova punih gorkih laži i slatkih

bombona!

koje gutamo kao praksitene, normabele, apaurine i kafetine, kojima dižemo šećer, dižemo tlak, dok nas razara stres i izjeda rak, a ne grebemo više od zrna pijeska u očima naših faraona!

zrna pijeska u očima

faraona!

faraona!

PJESME ZA ŠAPUTANJA

POSVETIT ĆU TI JEDNU MASTURBACIJU

posvetit ću ti jednu masturbaciju.
kamion prepun naranči će naglo zakočiti
kutije s voćem skliznut će s njega i tresnuti o cestu
uz škripu kočnica razletjeti se po asfaltu
vozač će gledati u retrovizor
a iza njega kotrljat će se stotine plodova
niz cestu
uz jednosmjernu ulicu
preko pješačkog prijelaza
nad odvodom kanalizacije
zaštropotati preko šahta vodovoda
odbijati se o rubnik
poteći će narančasta rijeka
neko će dijete povući majku za rukav i oduševljeno pokazati prema kamionu
nekom će dječaku ispasti sladoled
pas će izbezumljeno lajati
drugi će pojuriti i početi hvatati slatke loptice
neka će mačka nezainteresirano trepnuti i okrenuti leđa
neki će vozači nervozno zatrubjeti
neki će po torbama tražiti fotoaparate
dvoje mladih ljubavnika prekinut će poljubac i pogledati u smjeru buke
starac će zabrzati do naranče
drugi će ih gospodin ugurati u džepove poslovnog sakoa
starija gospođa će na jednu nezgodno stati i izgubiti ravnotežu
neki će je kavalir na vrijeme uhvatiti
ona će mu nepovjerljivo zahvaliti
neke će prolaznice oduševljeno pljeskati
jedna će se sagnuti i dohvatiti prvu naranču
nokte će joj zariti u koru
ogulit će je i zagristi
nektar će prštati iz njenog ugriza
slap slatkog slada curit će niz njene obraze

sunce će joj blještati kroz kosu
oblizat će se i široko nasmijati
sok će joj se slijevati niz bradu
kako će sladak biti

JEDNA OD MANJE EROTIČNIH RADNJI

jedna o radnji koju je teže povezati s erotskim uzbuđenjem jest čekanje u koloni vozila
zaglavljenoj na nekoj aveniji u osam i pedeset radnim danom
zamišljam tu ženu
ona već s prozora stana čeznutljivo gleda oblake
nada se kiši, kiša stvara gužve
a dan je sumnjivo siv
svatko ima pravo na sreću
kad zagrmi ona se strese
od ugone, očekivanja
oh, kakvo bi to bilo jutro
s neba pljušti, tramvaji prenapučeni djetničkom klasom
slavonska avenija rijeka automobila
možda se negdje tamo netko sudario
možda je grom pogodio semafor
neki će nervozno zatrubjeti
ona će snažnije stisnuti volan
osam i pedeset pet
svi će zakasniti
svi ćemo zakasniti

MOJ SVEMIR NJENA VAGINA

s kozmičkog gledišta
potpuno je svejedno
voli li me
i želi li me
ali u mom malom svemiru
ona razara zvijezde,
u mom malom svemiru
ona stvara nespokoj.
urušavaju se galaksije
na rubovima istraženog
svijeta unutarne strane njenih bedara.
moj mali svemir implodira u sebe
dok ne ostane samo prestrašena točka
a sve izvan njega ostaje nepromijenjeno
u vremenu i u prostoru.
i potpuno je svejedno
voli li me
i želi li me
jer su moj svemir
i njena vagina
podložni istim zakonima fizike
izračunljivoj gravitaciji
i mjerljivoj ljubavi
to da energija putuje u kvantovima
to je jasno.
to da je privlačnost funkcija udaljenosti
to zanemarujemo.
ali to da je ljubav mjerljiva
to nas vrijeda

DESET JE GODINA ČISTILA TUĐE STANOVE

deset je godina čistila tuđe stanove.

u njihovim je intimama vidjela svakakvih čudesa:

gumene odljeve vagine uklopljene u plastične čaše ergonomski oblikovane za bolji hvat ruke
umjetne penise koje čovjek može privezati za prepone pa ga koristiti u nedostatku ili
umjesto pravog.

i one koji su s obje strane uobličeni u muški organ pa se istovremeno na dva mjesta mogu
gurnuti

postoje filmovi u kojima ljudi opće sa životinjama i životinje s ljudima, čak i s dinosaurima,
koji su zapravo ljudi u kostimima

postoje i kostimi dinosaura s procijepom za penis

ili samo procijepom

postoje remeni, lanci i konopi u koje se osoba zaveže pa objesi o plafon u nemogućim
pozama za snošaj

postoje i kuke na plafonu

deset je godina čistila te kuke.

uske se vaze lakše očiste ako se krpa za pranje umota oko umjetnog penisa

dug je i fleksibilan, dohvati i najdublje točke

A ZAŠTO SVI ZAJEDNO NE BISMO POŠLI U KREKET

a zašto svi zajedno ne bismo pošli u krevet
što nas ne bi žuljale opruge, a ne ljudi
nek pod plahtama natežemo udove umjesto morala
pipkamo se gdje škaklja
što se, svi zajedno, ne bismo malo dirali opsceno
ugasili svjetla
upoznali se šaputanjima
mogli bismo uzdisati riječi zabranjene u nekim državama
prste gurati gdje je društvu neugodno
činiti uznemirujuće stvari
iz pupoljaka izuzeli čudoređe
golicali čedne predrasude
svevišnje bismo mogli obljubiti među tim jastucima
kakve bismo samo divote mogli oblizati
zebnje omirisati
kakve živote milovati, čiste i doslovne
zavoditi osobe i pejzaže, nezrele, neusuglašene
čudesna je politička moć slasti
ovdje se ljubavnike kamenuje
s druge ih se strane defenestrira
ako se sloboda duha trenira u klinču tijela
za razviti duhovno
valja djelovati
karnalno

PRADJEDOV RECEPT ZA SLATKI ŽIVOT

uzeti janjeće crijevo i isprati
prvo u toploj vodi, onda u lužnatoj otopini
zatim osušiti i dimiti zapaljenim sumporom
nakon toga odrezati na željenu dužinu
potom napuhnuti zrakom i pustiti da se osuši
prije upotrebe navlažiti i navući
jebati strasno
nakon upotrebe oprati vodom i pospremiti
do idućeg konkordata

IMAM JA FRENDU KOJI IMA ŽENU

anyway
imam ja frenda koji ima ženu
onak, pravu
jel
i veli on
kaže on meni
pili smo baš
kaže on
nakon par piva
bili smo već pijani
kaže meni on
pijano
ali iskreno
ne diže mu se više na nju
tako mi kaže
a žena mu mrak
meni se diže na nju
svaki put
moram skrivat
a njemu ne
ništa
ne ide
ništa
i kažem ja njemu
ovako
ja njemu kažem
stavim mu ruku na rame
pa mu kažem
ovako
muški
ja njemu
čuj, kažem ja njemu

tako mu kažem
čuj
kažem: znam
a on kaže
ili ja
ne znam ko je prvi rekao, bili smo pijani
kaže on
ili ja
netko od nas kaže:
a vidiš, na tvoju mi se uvijek diže
tako kaže on
ili ja
ne znam tko
bili smo pijani
i onda smo se kucnuli pivama
s tuđim ženama u glavama
i eksali
razmišljajući ima li rješenja naših problema
popit tu pivu
i još koju
napit se
ugasit svjetlo
i njih napit
pa ugasit svjetlo
da je mrak
ali, ma koliko gasio uvijek probije gradska rasvjeta
možda na otoku, na otoku je fino
nema toliko ljudi
i manje je svjetla
pa se bolje vide zvijezde

IMAMO MRAVE

imamo mrave kaže gđa jugenstuck
heh, kaže joj gospodin
mali crni gmižu po sudoperu
zidnom ormaru
u frižideru, vidjela sam ih u frižideru!
vrišti gđa jugenstuck
heh, kaže gospodin
gđa se mršti
gospodin jugenstuck uvijek kaže nešto krivo
tad ga gđa pogleda
i nastavi
a vidite, zanimljivo
ništa ne jedu
uopće ne idu na kruh kad ga ispečem
po receptu moje stare majke
ne idu ni na kolače
moju slavnu pitu od jabuka
hoćete li šnitu
svježa je, bez šećera
ja koristim fruktozu
fruktoza je puno zdravija
a oni je nisu ni taknuli
ti grozni mravi
ja ne znam kako ćemo ih se riješiti
jada se gđa

a što si onda glasala za njih
pita gospodin
jugenstuck

ONAJ KONOBAR KOJI NAS JE PITAO O PRIRODI NAŠEG ODNOSA

onaj konobar koji nas je pitao o prirodi našeg odnosa

mrlje koje je nosio na rukavima

miris užeglog ulja koji se vukao za njim

tetovaža koja mu je virila ispod kragne

tetovaža nekog azijskog motiva

ili maorskog

zatim ostaci motornog ulja na njegovim zapešćima

crnilo u porama otisaka njegovih prstiju

i ne posve čisti nokti

jedan ne posve dobar konobar

a što konobari znaju o nama?

dobri ili loši

oni tek lijepe nepovezane fragmente naših razgovora

izraze lica i gestikulaciju

kako smo obučeni

i kako mirišemo

i što jedemo i pijemo

sve to saberu u svoju viziju nas

stvaraju sliku naših odnosa na temelju nekoliko trenutaka od narudžbe do naplate

i sada mi, umjesto da smo si dovoljni

u novčaniku nosimo sliku tog konobara

sezonski ugostitelj postaje dio cijele naše godine

njegovo užeglo ulje

crni otisci i prljavi nokti

pojavljuju se na našim prstima

i odjednom eno nas

kako kopamo po prljavštini

poentiramo na glupostima

i rukama pokušavamo začepiti procjep koji se otvara među nama

i prijeti progutati oboje

našu nerođenu djecu
stan koji ćemo otplatiti za dvadeset i šest godina
tvoju bolesnu majku
moju alimentaciju
neimenovane ženske grudi
zaustavljene bespolne sokove
ograde od betona i željeza
legla sramotnih želja
strance
oksidirane godine
i ostatke naših prešućenih života
iznad praznih porculanskih tanjura

VAPAJ

kad si gurala ruku u moje gaće a iza vrata ti je muž uspavljivao dijete
to je bila automatska erotika kakva se pali i gasi na gumb
naše nesigurnosti hrane se malim rizicima
stvaramo si kontrolirane probleme da zagušimo stvarne
biramo neočekivana mjesta i poze
naslonjeni na zid u ulici kojom uvijek netko prolazi
u liftu koji svaki tren netko može pozvati
ili sobi dok ti iza vrata muž uspavljuje dijete
to je vapaj očajnika
svi bismo mi nekoga da nas spasi
obraćamo se ljudima na ulici
prijateljima poznanicima
komplimentiramo njihovu odjeću
razmjenjujemo recepte
brižno kimamo glavama
zainteresirani smo za njihove poslovne obiteljske probleme
emisije s televizije, kuharski šou, jeste li je samo čuli kako pjeva
ima božanski stas, kamera je voli, vrućine su nepodnošljive
kritiziramo vremensku prognozu
a zapravo vrištimo – spasi me
izvuci me
ne mogu sam podnositi ovo
svega je previše
opcije su mi nejednako raspoređene
lagali su mi
da preuzete odgovornosti moram snositi do kraja
netko bi morao znati što se događa
netko bi trebao biti pametniji od mene
ja se gubim
ja gubim
gdje je čovjek-bog koji otkupljuje
on je umro da spasi takve kao ja

i ja umirem da spasim takvog kao ja
pa se ne spašavam
spas je odnos, za spas treba uzrok
i spasitelji su grješni
gledam tvoju ruku u svojim gaćama
za svoj se spas hvataš za moj kurac
to je poražavajuće vulgarno
pogrešno
on će kad tad splasnuti
i tvoja će ruka skliznuti
tvoj će se muž vratiti
i opet ćemo biti samo poznanici prijatelji
što dijelimo obiteljske poslovne probleme
emisije s televizije
i brižno kimamo glavama
a u njima vapaj

LJUBAVI

postoje ljubavi toliko velike da se ne daju obuhvatiti pogledom
tko ih želi vidjeti mora se odmaknuti

a to boli

jer

ljubavi su umorne od testiranja i dokazivanja

ljubavi su više kao sveci-stoici, ne ljube skepsu

svugdje su istovremeno, s apokalipsom na usnama

nisu polipi, bežični žarnjaci, lakše im je paliti iz blizine

posebno ih privlače zatomljeni sadistički glasovi

žele se nametati

puno namiguju

ljubavi su preljubnici

kad nabasaju na naivne, ne daju im zraka

jer

ljubavi se najbolje dišu pod vodom

opake su, crvene im oči

kad ljubavi zacrtaju cilj ne jebu živu silu

u stanju su danima čamiti u tuđem smeću

vulgarne su i stidljive istovremeno

božeihmesačuvaj kad su pijane

imaju svoje kriterije i nije ih briga za ljude

ni ljude nije briga za ljubavi, bilo bi lijepo reći

ali to ne bi bila istina

jer

oko ljubavi je uvijek puno laži

svatko ima svoje opravdanje ljubavi

svi režu proračun po ljubavi

ljubavi su uvijek zadužene

ljubavi su konstrukti stvarnosti

drugima smrde

sebi su olfaktorno indiferentne

ljubavi su samodostatne

nemoj ti meni, neću ni ja tebi
vole prepreke
njihovo zaobilaženje daje im smisla
jer
ljubavi su šverceri
uživaju u krijumčarenju zastarjelih valuta
posebno vole granice
i granične kontrole
ljubavi se skrivaju pod suvozačevim tepihom
ljubavi se puno skrivaju
puno spletkare
nesigurne su
jer
imaju slabu točku
ljubavi se boje smrti
ne postoji ljubavni raj, mjesto na kojem završi duša umrle ljubavi
ljubavi ne vjeruju u ljubav poslije ljubavi
groze se uskrsnuća
ljubavi su kukavice
ljubavi su posrnuli idoli
ne smijemo vjerovati ljubavima

VIBRATOR MOJE PRIJATELJICE SKUPLJA PRAŠINU

vibrator moje prijateljice skuplja prašinu
dvadeset centimetara strasti leži zaključano u ladici
hermetički odvojeno od svijeta čula
a ipak u prašini

nabrajam još nekoliko predmeta koji leže u ladici umjesto da su izvor spolne naslade:

- prezervativ s okusom jagode, skupljen sa štanda nekog teleoperatera za ljetne promotivne akcije
- jestive crvene čipkaste gaćice zapakirane u obliku ruže, nikad korištene
- iskaznica planinarskog društva za 2009. godinu
- selotejp s pažljivo presavinutim završetkom
- bademovo ulje za masažu
- blago zgužvan fotokopirani list s otiskom natpisa: čitajte gogolja uvijek
- čačkalica
- pastoralni narančasti pamflet: spolni užitak moralno je neuredan kad se traži radi samog sebe
- tigrova mast, rasušena i stvrdnuta, još uvijek intenzivnog mirisa
- kutija maramica, otvorena
- mehanički ručni sat, neispravan, navijen dva kruga previše
- jedna neiskorištena, izbljedjela, suzama umrljana autobusna karta

nižu se slojevi prašine na naše zaključane strasti
dok smo dvadeset centimetara udaljeni od sebe

HRČE LI VAŠ NOVI MUŽ

hrče li vaš novi muž

kaže li – goni ga u pičku materinu zatvaraj taj prozor propuh je!

pobjegne li mu – uh – kad ga bedrom okrzne sisata konobarica

diže li glas kad dokazuje, širi ruke i kaže: eto! eto!

ili je kao i mi samo usamljen

pomalo tužan, uglavnom odbačen

je li već zavolio, je li već zamrzio vaše mane

koji vam je nadimak dao

kad kaže – bože – gleda li u vas ili prema nebu

pjeva li kad ste blizu

ili je kao i mi, i sam pjesma

pomalo uspavana, potpuno izvjesna

BILO ŠTO

recimo da se stvari mogu događati paralelno
na primjer
jednom smo nogom zagazili u vrelu rijeku
a drugom već utovareni na kontejnerski vlak bar – budimpešta
recimo da smo kontejner
pun krivotvorene robe
šarenih privjesaka koji sviraju odu radosti
lažnih robnih marki tri broja mimo standarda
i boja izbljedjelih prije pranja
recimo da smo lažni
da svojim oštricama režemo očekivane predodžbe o sebi
da se predstavljamo boljima nego jesmo
svi to rade, ali recimo da smo baš mi posebni
recimo da nismo jalovi
da smo samo suvišni
ni razočarani ni preplašeni ni potrebni
uporno zaglavljani među šalterskim rešetkama krivih nastojanja
bezlični kao svete čekaonice
podijeljeni kao tuđa sreća
recimo da nismo linearni
da trenutke ne doživljavamo jedan za drugim
da ono što je bilo prije ne uvjetuje ono što nam se događa sad
i da ono što nas čeka sutra ne rađa tugu
recimo, na primjer, da nas iskustvo ne mijenja
da ponovo možemo doživjeti ljubav
da možemo proživjeti ljubav
recimo, ljubav
a mogli smo reći bilo što

MUŽEVI KOJI NISU NAPUSTILI SVOJE OBITELJI ZA PRVE SREDOVJEČNE KRIZE

muževi
koji nisu napustili svoje obitelji za prve sredovječne krize
nižeg su rasta
svjetlije puti
rjeđe kose, blago rjeđe kose
ali dobrih zuba
dodatno bih istaknuo te zube
to je jedan zdravi zagriz
uzoran
pravilan slijed postrojenih caklina
kao kamenovi zida koji se ne može preskočiti
ne može opkoračiti
ni zaobići
na koji se može samo uspeti
ali ne bilo tko
i ne bez žrtve
osvajanje košta
zidovi se ne ruše sami od sebe
u srednjem su vijeku zidine potkopavali
digli opsadne sprave i mjesecima kopali tunele
postajali ljudi krtice
bez očiju bez ušiju
bez dlake na tijelu
samo nokti
samo predugački nokti
kojima ne grebu lica svojih supruge.
muževi koji nisu napustili svoje obitelji za prve sredovječne krize
ne grebu i ne viču
oni tiho dišu
nenametljivo se brišu
na rubu usana nikad im ne zasja ostatak od ručka

PJESME ZA MRMLJANJA

UZ VELEBIT

nije što se autobus ljulja uz planinu
nije što nas vjetar gura preko ruba
nije što svi vrište
što ćemo se kao plastelin zgnječiti niz provaliju
i nije što vozač izgleda poput britanskog pjevača
i što pjevuši baš njegove pjesme
istim glasom
istim kretnjama
jebote, to jest britanski pjevač!
u mirovini je zaželio voziti autobus uz velebit
falilo mu bure u životu
ili ih je imao previše
pjevači se teško bore sa stresom slave
puno se drogiraju
puno se ubijaju
ne kao mi, prosječni putnici prosječnih autobusa
na prosječnom putu zadar – zagreb

kažu da je prosjek tek laž
izračunljiva mjera
nitko doista nije prosječan
samo mu je mjera bliska većini
mi, prosječni u svojoj bezličnosti
sjajna smo popudbina bogatim pjevačima
recke na drškama njihovih mačeva
stvari koje je lako prebrojati
ne kao vjetar
nije što bura divlja
što točkovi vire preko ruba provalije
što se vozač histerično smije
što svi u autobusu vrište
ta prosječnost

ta prosječnost me boli

GULI MI SE GOSPA

guli mi se gospa
sve sam pokušao
lakirao je, impregnirao
držao ruke na njoj, motao folijom i zabijao čavlima
ali komad po komad
gospa odlazi od mene

nije li i to čudo?

POŠTO SAM

poželim otkupiti svoje vrijeme, pa se pitam koliko košta godina mog života
šeretski vrtim glavom, cokćem, velim, ajde, ako je za mene, evo dam godinu za sto iljada
sto!? čudim se sam sebi, sliježem ramenima, previše, skup sam
e, skup skup, odgovaram, pa ne rastem na stablu da sam džaba, dobra je roba moja godina,
uvjeravam sam sebe, kvalitetna, nisam ja tamo neki bofl
eh, odmahujem onda glavom, nije vjerovati prodavačima ni kad sebi prodaju. ne dam sto
tisuća, tko će dat tolike novce, ne vrijedi više od trideset tisuća, cjenkam se
ma kakvi trideset, širim ruke u nevjerici, samo što se ne prekrižim i nebo ne pozovem. ni
govora! pa to mi ne pokriva ni minimalne troškove, teatralno si objašnjavam. a gdje je kredit
za stan, gdje su režije, pa dug s kreditne kartice što sam na dvanaest mjeseci kupio kuhinju,
pa znam li ja uopće koliko to sve košta, znam li ja uopće što je to franak, što su to dječje
noge koje rastu od svake kiše, evo, evo, osamdeset iljada, osamdeset! al samo zato što sam
si simpatičan
četrdeset!
sedamdeset!
pedeset!
šezdeset! i dodam ti još i mjesec neplaćenog, na moje ime
pedeset i pet!
ne može ispod šezdeset!
kao kupac još se nećkam, ali sam vrlo uporan kao prodavač, to si moram priznati
ne mogu ispod šezdeset, prijatelju, samo gubim. šezdeset ili ništa
šezdeset tisuća, ne mogu vjerovati da to toliko košta, a šta je godina, malo buđenja, malo
neprosjavanih noći, jedno proljeće, jedva zima
onda, šta ćemo, pitam se nervozno, il kupuj il ostavi, lupkam prstima po pultu, ako ti nećeš
ima ko će
šezdeset? pitam opet tužno, ne bi li u sebi probudio trunku samilosti
šezdeset, bešćutno si odgovaram

TKO ĆE NAS SPASITI

tko će nas spasiti, pitam, kad znam da to ne može ni isus, ni premijer, ni europska unija,
posebno ne njih troje
znam da previše očekujem od budućnosti, ali to mora da je ljudska priroda, maštati o boljim
vremenima a ništa ne činiti za njih
sklon sam davati pretjeranu važnost neobičnim stvarima koje mi se dogode, sklon sam
nadati se čudu, gajim određenu slabost prema nemogućim rješenjima
samozavaravanje mora da je ljudska izmišljotina, zaostavština neke davne svađe, pitam se
lažu li se i životinje
a zašto bi, životinje ne gledaju u zvijezde, ne očekuju pisma, ne razmišljaju, na primjer, o
mladoj dalmatinki osamljenoj tri tisuće kilometara daleko od doma, životinjama nije stalo do
toga da budu zamijećene
samo čovjek može izmisliti prošlost, samo čovjek zna kakav je okus falsifikata i kako surovo
bridi ogorčenost
jezik prirode opire se takvim konstrukcijama, lakše je maštati o prirodnim zakonima, na
primjer, o djeci koja napuštaju roditelje
lakše je poimati sunce nego ljudske odnose, to je zato jer je sunce više od simbola, naša žuta
zvijezda dijeljena je dobrobit svih pod njom
važno je biti dio te zajednice, interakcija i socijalizacija su nam upisani u krvi, predodređeni
smo za čopor
možda bih trebao izaći, među ljude, kaže se, ali ovih dugih kolovoških dana sklon sam
ograditi se zidom od potmulih vjetrova i dopustiti idejama da me zanesu
ova se pjesma tiče trenutaka kad mi nadire strah jer shvaćam da je svijetu oko mene gore
negoli meni u njemu
a imam li to pravo? empatija prema tuđim tragedijama manje je izražena u društvu u kojem
cvjeta prosperitet, time i dekadencija
u tom smislu mi smo pobjednici, prvaci svijeta u sukobu interesa, participativni gubitnici
vremena i nade
a takve
tko će nas spasiti, pitam

ČITAV ŽIVOT ČOVJEK PRAVI PUŠKE

čitav život čovjek pravi puške
priprema se za rat za koji ne zna
kad će početi
tko će ratovati
na kojoj će strani biti.
ali to ga ne koleba
on se priprema
pravi puške, slaže ih i čisti
nateže federe, ubacuje metke i repetira
kad dođe rat
bit će spreman

postoje dvije opcije koje će odrediti nastavak ove pjesme, a time i sudbinu tog čovjeka
jedna je da rat dođe
druga je da rat ne dođe

u književnom smislu izbor je lak:
uzaludno utrošeni životi
vrijede više od dobro proživljenih i ispunjenih života.
čitav život očekivati nešto što nikada ne dođe divna je poetska slika
ali njegova nesreća je što je za motiv pjesme izabran rat

ŠTO ĆE MI ŽIVOT BEZ SLATKOG

što će mi život bez slatkog
govore ljudi
čega još, bože, da se odreknem, pitaju
ne pijem ne pušim
jutrima se budim bez kave
a kao da se ni ne budim
mrena mi se bez duhana ne razbistri
nikad istinu ne progledam
sunca ne vidim
ništa ne vidim
ništa ni ne jedem
živim bez masnog
držim se izvjesnog
bez podizanja teških stvari
bez naprezanja
ne općim spolno
ne dodirujem se osjetilno
niti itko koga znam
svi ubrzano trulimo
pljesnimo davno prije isteka roka uporabe
ruke su nam preslabe
sinapse nam kopne
sve smo ostavili iza sebe
ničem se pred sobom ne veselimo
ne izlazimo više ni u šetnje
smanjili smo i vožnje
kožu štitimo zrakom
um štitimo mrakom
malo nam je
malo nam je užitka, ikakvog užitka, ostalo
samo detalji:
dani kad dođe vrijeme za kratke hlače

prilike kad prokunemo smokvu
i to što vijesti gledamo bez tona

SVEGA ĆE BITI

kad se prisjeća starih vremena kaže

mi smo bili kruha gladni. danas ima svega, samo ništa ne valja

kad se pogleda u ogledalu kaže

ja sam zid od dva metra mogla preskočiti, a danas vidi, niti iz kreveta. da sam u boga

kamenje bacala ne bi mi ovo dao

kad duboko uzdahne kaže

svega će biti, nas neće biti

rekao bih joj

griješiš, živjet ćemo vječno

DEVEDESET I TREĆA

meni je devedeset i treća
a nikako do raja
devedeset i treća!
jučer sam pisao u križaljku
pita me: kako se zvao drugi adamov sin
drugi!
znači osim isusa ima još jedan
a adam je imao prvu ženu, prije eve, to znam
lolitu

PRIČAJU MI KAD JE MAJKA BILA MLADA DOVOLJNO JE BILO NAĆI NOVČIĆ U DŽEPU

pričaju mi

kad je majka bila mlada

dovoljno je bilo naći novčić u džepu

ubaciti ga u mašinu

pritisnuti koji broj ili koje slovo

i plesati, plesati, plesati

samo, i to je laž

kad je majka bila mlada nije bilo ni novčića ni džepova

a plesalo se samo na pogrebima

ČOVJEK KOJI JE POKOPAO MOJU KĆER

čovjek koji je pokopao moju kćer
nosio je crni sako
ili je bio tamno plavi
opeglane hlače i čiste cipele bile su u tonu sa sakoom
cijeli je bio besprijekorno uredan i sređen
možda samo malo zgužvan
neujednačen

čovjek koji je pokopao moju kćer
imao je oko četrdeset godina
možda koju više
možda pedeset
možda ipak trideset
dobro je nosio svoje godine dok je gurao njen mali kovčeg

čovjek koji je pokopao moju kćer
nosio je bijelu košulju s plavim prugama
koje su oblikovale kvadrate
ili rombove
neki geometrijski oblik
možda ne, možda je bila čisto bijela
samo prerevno opeglana
pa su nabori stvarali sjene

čovjek koji je pokopao moju kćer
je imao crvenu mrlju na kragu
oblika australije
ili možda afrike
možda i nije bila crvena, više narančasta
možda je ostatak nekog doručka
ili rane od brijanja
sigurno je to krv
zla krv

čovjek koji je pokopao moju kćer
šepao je na desnu nogu
možda je krivo stao dok je gurao neki drugi kovčeg
ili igra nogomet s prijateljima
možda i skija
puno ljudi skija i bavi se sportovima
neki nikad ne ustaju iz fotelje
u fotelji i umru

čovjek koji je pokopao moju kćer
radi na groblju
očito je grobar
možda je i voditelj ukopa ili čak upravitelj groblja
pa je samo došao pomoći pogurati
možda je ekonomist
a možda kvalificirani radnik koji je napustio školovanje
mnogi ljudi napuste školovanje

čovjek koji je pokopao moju kćer
je radio svoj posao ozbiljno
bez puno zbunjenosti
znao je točno gdje treba ići i što raditi
nije plakao da mu suze ne zamagle put
nije gledao čemprese kako im se vrhovi njišu iako ne puše

čovjek koji je pokopao moju kćer
saznao sam puno kasnije
godinama kasnije
možda i desetljeće
zove se oswald
oswald, sa duplim v
čudno ime za čovjeka koji je pokopao moju kćer

O ŽENI KOJA JE LEGLA U KADU PUNU STAKLA

kad je umro otac
majka nije više spavala.
noćima je njegove stvari pakirala za uboge
u garaži je pronašla njegovu kutiju s alatom
i nju spakirala za potrebite
izvukla samo čekić
dugo ga gledala
vagala u ruci
tražila mu težište
milovala ogrebotine
a onda redom polupala sve staklene predmete u kući

NEDJELJA

nedjelja u kojoj nismo ustali iz kreveta, ili smo ustali samo da se prebacimo na kauč
nedjelja u kojoj je suđe ostalo neoprano i polako dobilo miris
zajedno s ostalim neizbačenim smećem, zajedno s nama koji smo se gomilali u kutu kuhinje,
na loži ili pred vratima stana
nedjelja u kojoj sunce nije pobijedilo oblake, u kojoj jest ili nije bilo kiše ali vrijeme je
sigurno bilo loše
loše za bezvoljne, loše za voljne, loše za planove bilo koje vrste
i biljke na prozoru se suše ove nedjelje, veš je neopegan, veš je neopran
telefon ne zvoni, mobitelu je ispražnjena baterija ili je operater već isključio uslugu
u sobi je sumaglica, spoj dima i teških nedjeljnih uzdaha
kroz prozore ne vidimo, ništa ne dopire, nitko ne prekida prazninu
na televiziji se izmjenjuju tuđe drame,
zamjeramo si što nitko ne promijeni program
što se nitko ne diže napraviti ručak, večeru ili bilo koji drugi obrok
što smo lutke, modeli, papirnati ždralovi, prašina
što nemamo nijednu obavezu
što čim završi ova, počinje nova nedjelja
što nam je svaki dan neradni

ŽIVOT ALI

neugodno je što nakon svog truda,
nakon rada i napora
nakon što smo žrtvovali neke stvari koje smo voljeli zbog nekih koje smo morali
i nakon što nismo uspjeli u tome što smo pokušali
a nismo mogli to što smo htjeli
što smo izgubili što smo imali
a nismo dobili što smo željeli
i što nismo željeli što smo bili
nego smo maštali za čim smo žudjeli
a ništa od toga nismo uspjeli
i još se pri tom razboljeli
i bili lijeni za ono bitno
a gubili vrijeme na ono što nas gnjavi
i gnjavili se s onim što smo mrzili
i što smo se mučili, doista smo se mučili
i stalno su nas vukli, stalno su nas nabijali
svašta su nam planirali
puno su nam proricali
a malo su očekivali
još manje su od nas dobili
još manje smo sebi ostavili,
pa nije li neugodno što nakon svega
moramo umrijeti

osobna je smrt neugodan poraz
očito smo mogli učiniti više
mogli smo živjeti vječno
samo da je bilo malo više volje
da su stariji više slušali mlade
da su institucije radile svoj posao
da se manje kralo
da se manje pilo

da je bilo manje mržnje
da se manje vjerovalo lažnim prorocima
da se manje vjerovalo stvarnim prorocima
da je bilo više skepse
da je bilo više humora

smrt bi bila prihvatljiva
da život nije ali

Želimir Periš

Rođen 1975. u Zadru. Vodio radionice pisanja i festival književnosti KaLibar bestival u Zadru. Knjige su mu adaptirane u kazališne predstave, prevedene na slovenski i bugarski. Dobio je više nagrada za prozu između ostalih: Lapis Histriae 2012 i Kočićevo pero 2020. Posebno je ponosan na društvenu igru *Strašne žene* (2018).

Objavio: *Mučenice* (priče, 2013), *Mima i kvadratura duga* (roman, 2014), *Mima i vaše kćeri* (roman, 2015), x (pjesme, 2016), *Žuti bog* (priče, s Maer i Perić, 2020), *Mladenka kostonoga* (roman, 2020).

Biblioteka Mali rakun

knjiga 61

Želimir Periš

X

© 2021 Želimir Periš

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2021

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Davor Ivankovac

Fotografija

HaseebPhotography / Pixabay.com

Objavljeno

26. svibnja 2021.

ISBN 978-953-345-905-9 (HTML)

ISBN 978-953-345-906-6 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-907-3 (PDF)

ISBN 978-953-345-908-0 (MOBI)

Prvo izdanje

Algoritam, Zagreb, 2016.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**